

LBRIS

We know
books

Elsa Dorval Tofan

HAZARDUL APARIȚIILOR

Poezii

Prefață de Călin Crăciun

LIMES
2025

scris în franceză Ágota Kristóf (1935-2011, autoarea romanului de succes planetar *Le Grand Cahier*).

(Iulian Cătălui, *Dinamica și degradarea limbii române. Eseostudii și cronici literare*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2020)

Elsa Dorval Tofan se dovedește în viață ca și în creația poetică frustă, afină cu prozopoemul, un spirit liber, pragmatic asumat societal, cu toate caratele umaniste ale unui învingător „epidemic”. Este unul dintre modelele exemplare pe care ni le transmite diaspora (...). Valențele invazive ale poeziei sale dedicate maselor sunt revelate într-o elementară și francă *ars poetica*: „poemul meu? / Nu este poemul meu. Citit într-o pauză de masă devine / proprietatea comensalilor. obligații, drepturi, dizidență / colectivă, construcția unui pod suspendat, flexibil în / vremuri de puternice vânturi, opunând rezistență./ divizat în alte și alte poeme, citite chiar pe codul de bară, / în metrou, pe o bancă în parc, pe o plajă” (*Album cu gânduri*).

(Toma Grigorie, *Confesiuni biografice și atitudini sociale*, Mozaicul, nr 2, 2023)

CUPRINS

Prefață (Călin Crăciun).....	9
O familie fericită	17
STRICTO SENSU.....	19
RELATIVIZĂRI	22
ETANȘ	23
Noi	25
PRONOSTIC.....	27
NARCOTICĂ.....	29
LA SOARE (pentru N).....	30
LABIRINT (pentru S.)	31
PROFITORI DE RĂZBOI.....	32
Eu, voi	35
ELSA.....	37
ERMETISM	39
DEZAMĂGIRI DISPROPORȚIONATE	41
COLACUL DE SALVARE (<i>cineva</i>)	43
SILINȚE ECHITABILE	45
PĂRȚILE	48
DIORIT	51
GEOFAGIE.....	52
ULTIMA TENTATIVĂ.....	53
Referințe	55
PUNCTELE DE REFERINȚĂ	56
PUNCTUL DE REFERINȚĂ	58
Despre poezie	59
VALOARE ABSOLUTĂ	59
SUCCESORUL LUI GOG.....	63

Fizioterapie respiratorie.....	67
RESPIRĂM.....	69
ȘOC ANAFILACTIC	71
MĂRUL LUI ADAM.....	72
Corporative.....	73
INTERESE COMUNE.....	75
Axiome.....	77
DESCRESCĂTOR.....	79
LICHID DE RĂCIRE	81
CONSTRUCTOR.....	83
ECLIPSA.....	84
Relativizări.....	85
RELATIV, BINE	87
WHO CARES, DARLING?.....	88
REDUCTIBILITATE.....	90
INFORMAȚII ALARMISTE	91
EXCEPȚIA.....	93
MALGRÉ TOUT	94
Cuantice.....	95
O PARTICULĂ ELEMENTARĂ.....	96
NECUNOSCUTE.....	98
Hazardul aparițiilor	101
ASINDETE	102
MIRAJ	105
RATEU DE CREAȚIE	106
ZIZ.....	107
HAZARDUL APARIȚIILOR.....	108

MILCHAM.....	109
INIMĂ REA	111
LIÈGE	112
O ALTĂ GENERAȚIE	114
ÎN AC DE PĂR	116
IMPRESIE.....	117
IEPURELE DE APĂ.....	119
FACTORUL ALERGEN	122
HEMORAGII OCULTE	124
HAZARD COMUN	125
JUNGLA	126

Griji.....	127
GRIJI DE SFÂRȘIT DE SEZON.....	129
GRIJA IMEDIATĂ.....	130

Beautiful Terra and Liberty.....	131
FĂRĂ IMPORTANTĂ	133
ELEMENTUL DE PERFORMANȚĂ (IATĂ-NE)....	135
LIBERTATE NON-STOP	139
CA DE OBICEI.....	142
ÎNTOARCEREA PĂMÂNTULUI	144
CANTABILE	145
ÎMPLINIREA DORINȚEI.....	146

1,2,3 probă.....	149
DIN CABINA DE PROBĂ	151
FEMEIA DIN CASĂ	153
TOTUL INCLUS	155
ACCESORII INUTILE	156
AUTODENUNȚ	157

Criterii.....	159
CRITERIUL TETRASTIHULUI.....	161

CRITERIUL STĂRII DE RĂU.....	162
CRITERIUL SOMNULUI.....	163
CRITERIUL MEMORIEI.....	164
CRITERIUL DETAȘĂRII.....	165
CRITERIUL DE PERFORMANȚĂ.....	167
CRITERIUL CONSIDERAȚIEI.....	169
CRITERIUL ABSURDITĂȚII.....	171
CRITERIUL DISCRIMINATOR.....	173
CRITERII DE EVALUARE (de la 1 la 5).....	174
Portrete.....	177
CONTRADICȚIE ÎN FAPTE.....	179
INCURSIUNE ÎN IMAGINAR.....	180
CONSPIRAȚIE.....	181
La sfârșit.....	183
BATISCAF.....	185
AGITAȚIE.....	187
O INSTANȚĂ.....	189
RÖNTGEN.....	190
DEFIBRILATORUL DIN CASĂ.....	192
SFÂRȘITUL CARE NU SE TERMINĂ.....	194
CIMITIRUL CENTRAL.....	199
Referințe critice.....	201

STRICTO SENSU

șoarecii de vise mi l-au pus în brațe
pe tata
mic, de talia unui copil
știau
cum să organizeze ca să fie mai ușor
(cu o referire,
stricto sensu, la transport)
și mie îmi convenea, era mai abordabil
(cu o referire,
stricto sensu, la *formalități*)
am simțit chiar nevoia să-l țin de mână
după cum
sunt ținuți cei mici, să-i ofer protecție,
desigur,
este o metaforă
el
chiar și sub această formă
avea
pumnii strânși,
privirea aprigă
așa cum fusese
întotdeauna
am vorbit despre una, alta
ne-am adus aminte
cum

necesitatea obligând eram
uneori fată, uneori băiat, pe vremea
când sexul
era bine definit fusesem,
ca să zic așa,
precursor/ precursoare. de exemplu,

dacă trebuia
să spăl perdele,
să bat covoare,
să spăl vasele,
să merg la piață
eram
fata lui tata,
dacă trebuia
să pun vaselină,
să dau la mână chei tubulare,
să spăl ceva cu benzină sau
să ridic pumnul în mijlocul străzii
eram
băiatul potențial.
cu fata-fată și băiatul potențial
mergea tata și la cârciumă
hei, hei, la *Cina*,
în centrul orașului, firește,
localul nu mai există.
bem o bere?! plătește tata, cel
mai atent bărbat din lume, recunosc

cadouri cum făcea el...,
dar eu speram că îmi va spune
de ce fusese aspru, rigid
că mă va elibera de frică
devenită indignare însă
el nu putea să vadă altfel
ocrotirea decât prin forță
apoi
ar fi dorit să fugă
chiar și el
*aș conduce mașina asta până unde
și-ar pierde pământul urma, zicea.*
la restaurant putea vorbi
despre fuga lui imaginară.
cu timpul am făcut efortul
de a rotunji unghiul, căci trebuie,
trebuie să faci cumva pace
(așa mi s-a spus) și am decis că tata
nu mă ducea la bere,
în fapt,
încerca o justificare *stricto sensu*.
încă o noapte fără somn reparator,
fără răspunsuri,
visări absurde
aducerea-aminte amplifică durerea
devenită cronică

lasă tată, nu-ți face griji,

RELATIVIZĂRI

cum ar fi vrut el să fii...

și cum ești tu se tângui femeia
cu jumătate de
fibră, să zicem, maternă indicând
din cap chipul
unui bărbat desfigurat de o furie
similară cu cea
a corbilor smulgând carnea de pe
ultima pasăre
căzută din cuib (lăsată să cadă)
eliminare firească prin *selecție*

determinată, *motivată* de
obsesia de a face pe plac,
a executa la cerere, de a
înghiți două săbii deodată,
aș putea să fiu măcar astăzi
cum ar fi vrut să fiu, până la
urmă totul se reduce la a ști
cum să relativizezi chiar și
din unghiul ascuțit al morții

fără regrete
familia este

mai presus

ETANȘ

am făcut tot posibilul
să izolez
zona informațiilor personale
a mers bine cu silicon, etanș
secretele au rămas în casă
rufele murdare nu se mai
spală, nu se calcă, se aruncă
și se cumpără altele
nu se face să te pui într-o lumină
negativă (expresia este forțată)
corect ar fi fost
nu scoate în evidență
evidențele
viața ta este doar o marfă
printre altele
mama, tata și copilul
la plimbare
mână în mână
(haine noi,
mirosind a balsam
de rufe
cu aromă de brad)
au închis
cu yala, violențele,
hematoamele

LIBRIS

singură

bunica poate,

în sfârșit, .

să se roage

și să plângă...

lucru rar

o familie

atât de unită

We know
books

Noi

PRONOSTIC

cum crezi tu că voi pune punct
suficient de bătrână
zero regrete
lucidă
sau amnezică, lipsită de putere,
pierdută în spațiu,
dezorientată
în timp...
unde vor fi steagurile, pe câmpia
dispariției iminente sau
în pustietatea arsă
cum crezi tu că voi pune punctul

sufocată de regrete sau
alterând așteptări

voi fi luată prin surprindere?
voi avea nevoie de o zi în plus...
să fie imediatul pus în ordine
pe pat, hainele negre, pregătite

fereastra dinspre grădină, deschisă
cheamă frunzele, păsările, oceanul
îndreptat spre cer își schimbă culorile,
o promisiune mincinoasă a înălțării...